

franciscus

GEELZIEN VAN UW BABY

Wat is 'geelzien'?

De huid van pasgeborenen kan enkele dagen na de geboorte een beetje geel worden. Dit komt doordat de stof bilirubine in het bloed en in de huid van de baby terechtkomt. De meeste pasgeborenen krijgen tijdelijk een geel verkleurde huid, ongeacht hun huidskleur. Bij baby's met een donkere huidskleur is dit overigens moeilijker te zien. Soms zie je dat het oogwit gelig wordt.

Waarom worden baby's geel?

Na de geboorte worden de rode bloedcellen van de baby afgebroken en worden er weer nieuwe rode bloedcellen aangemaakt. Bij het afbreken ontstaat de afvalstof bilirubine. De lever moet deze stof verwerken zodat je lichaam het kan uitplassen of uitpoepen. Na de geboorte werkt de lever soms nog wat traag, waarbij er meer bilirubine vrijkomt dan de lever kan verwerken. Dit probleem duurt meestal een paar dagen. Als u de baby goed bekijkt bij daglicht of helder kunstlicht, kunt u zien dat de huid gelig is. Sommigen noemen dat ook wel geelzucht.

Kan het kwaad als de baby geel is?

De meeste baby's worden een beetje geel en dat kan geen kwaad. Na een paar dagen tot 2 weken verdwijnt de gele verkleuring meestal vanzelf. In uitzonderlijke gevallen kan de hoeveelheid bilirubine in het bloed zo hoog worden dat het gevaar bestaat dat de hersenen worden beschadigd. Daarom is het van belang dat baby's de eerste levensdagen regelmatig gecontroleerd worden.

Hoe kan de baby gecontroleerd worden op 'geelzien'?

De verloskundige, kraamverpleegkundigen of de kinderarts kunnen door middel van een huidmeting of bloedtest het bilirubinegehalte van de baby vaststellen. Als een baby al binnen 24 uur na de geboorte geelziet is altijd verder onderzoek door de kinderarts nodig.

Hoe kan 'geelzien' worden behandeld?

Als het bilirubinegehalte in het bloed te hoog is zal de kinderarts starten met fotherapie. Hierbij wordt de baby onder speciale lampen of op een lichtmatras gelegd. De lampen en het matras geven een speciaal licht af 'blauw licht', waardoor de bilirubine wordt afgebroken. De baby krijgt een brilletje op om de ogen tegen het felle licht te beschermen. De baby wordt na enkele dagen minder geel en het bilirubinegehalte in het bloed daalt. Dit wordt gecontroleerd door het bloed te onderzoeken. Fotherapie kan in sommige gevallen ook thuis gegeven worden met de bilicocon.

Heeft borstvoeding invloed op het 'geelzien' van de baby?

Ja. Baby's die borstvoeding krijgen zien vaker geel dan baby's die kunstvoeding krijgen. Maar het is bijna nooit een reden om te stoppen met borstvoeding. Het gebeurt vooral als de baby niet genoeg melk krijgt. Als de baby borstvoeding krijgt, raden wij aan om de baby de eerste 8 dagen tussen de 8 en 12 keer per dag aan de borst te leggen. Dit helpt om meer melk te krijgen. Als de baby te weinig melk krijgt, vraag dan om hulp en advies bij de kraamverpleegkundige, verloskundige of kinderarts. Borstvoeding is en blijft in principe de beste voeding voor een baby.

Wanneer moet de baby gecontroleerd worden?

De eerste 4 levensdagen moet de baby dagelijks gecontroleerd worden op 'geelzien' door een kraamverzorgende, verpleegkundige, verloskundige of kinderarts. Als een baby geel blijft, moeten de dagelijkse controles ook na de vierde dag doorgaan. Doorgaans is het geel zien na de zevende dag verdwenen.

Welke baby's hebben meer kans?

Sommige baby's hebben meer kans op een hoger bilirubinegehalte in het bloed dan anderen. De kans geel te worden is groter wanneer:

- de baby meer dan 2 weken te vroeg is geboren;

- de borstvoeding niet goed gaat en de baby weinig melk krijgt;
- de baby bij de bevalling blauwe plekken of bloeditstoringen heeft gekregen;
- er bij de baby eerder een bloedtest is gedaan waaruit bleek dat het gehalte aan bilirubine hoog was;
- een ouder broertje of zusje ook geel is geweest en daarvoor onder de lamp heeft gelegen of een wisseltransfusie heeft gekregen;
- er in de familie erfelijke ziekten voorkomen die de bloedafbraak kunnen vergroten: zoals sferocytose en G6PD-deficiëntie;
- de bloedgroepen van moeder en baby niet bij elkaar passen waardoor bij de baby de bloedafbraak te groot is (dit wordt bloedgroepantagonisme genoemd).

Wat te doen als de baby na 3 weken nog steeds geel is?

De gele verkleuring verdwijnt meestal na 2 weken. Soms blijft een baby na 3 weken nog geel. Dat kan worden veroorzaakt door moedermelk en in heel zeldzame gevallen kan er sprake zijn van een leverziekte. Neem contact op met de verloskundige, huisarts of de arts van het consultatiebureau als de baby na 3 weken nog geel is. Meestal wordt u dan verwezen naar de kinderarts voor verder onderzoek.

Doorgeven van gegevens

Als een baby vanuit het ziekenhuis naar huis gaat, of andersom, is het belangrijk dat de controles van de baby doorgaan. Degene die de controle overneemt ontvangt gegevens over de baby. Er wordt niet speciaal gevraagd aan ouders of ze dat goed vinden. Ouders of de wettelijke vertegenwoordigers van het kind die dit niet willen, kunnen dit tegen de behandelend arts of verloskundige zeggen.

Juni 2024